ΞΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

ΤΟ ΚΟΛΛΙΕ

Ήτον πολύ ώμορφη καί χαριτωμένη. Γεννήθηκε, άπό λάθος τής φύσεως στό πτωχικό σπίτι ένός ύπαλλήλου.

Δέν είχε προίκα, καί συνεπώς δέν ύπήρχεν έλπίς νά άγαπηθή άπό κανένα άριστοκράτη. Όταν έγινε είκοσι ετών, είς έπάντρεψαν μέ κάποιον ύπάλληλο τοῦ Ύπουργείου τής Παιδείας.

Έζοῦσε πολύ πτωχικά καί ήταν δυστυχισμένη. Ήταν πολύ λεπτή καί ύπέφερεν άπό τά στερήσεις τής ζωής. Συχνά συλλογιζόταν μέ πικρία τά ώραία μέγαρα καί τά πλούσια στολίδια ποῦ είχαν άλλες τυχερές γυναίκες. Συλλογιζόταν τά κομψά σαλόνια καί τά πολύτιμα έπιπλα μέ τά άνεκτίμητα μπιμπελό, τούς κομψούς νέους ποῦ είναι περιζήτητοι άπό τής πλούσιες κυρίες..

Όταν καθόταν στό τραπέζι, άπέναντι στόν άνδρα της, ποῦ ξεσκέπαζε ένθουσιασμένος τή σουπιέρα λέγοντας πάντα τά ίδια λόγια : -«Τί ώραία σοῦπα !», σκέπτοντα τά πολυτελῆ γεύματα μέσα σέ άπέραντες τραπεζαρίες, στολισμένες μέ άνθη. Δέν είχε φορέματα κομψά, οὔτε κοσμήματα. Καί τρελλαινόταν γι' αὐτά τά πράγματα ποῦ όμορφαίνουν τής γυναίκες. Ήταν καμωμένη γιά τήν πολυτέλεια.. Τί δέν θά έδινε γιά νά τήν θαυμάζουν καί νά τήν έπιζητοῦν είς τά σαλόνια !

Είχε μία φίλη πλουσιωτέραν, άλλά είχε διακόψει μαζή της τάς σχέσεις της, διότι ύπέφερε όταν τήν έβλεπε τόσο πλούσια καί εύτυχισμένη. Έκλαιε όλόκληρες ήμέρες άπό άπελπισία καί πλῆξι γιά τήν τύχη της. Ένα βράδυ ό άνδρας της τής έδειξε μέ θριαμβευτικό ὕφος ένα φάκελλο

—Έχω κάτι γιά σένα, τής είπε. Έκείνη έξέσχισε άμέσως τόν φάκελλο καί έδιάβασε μέ συγκίνησι: «Ό ύπουργός τής Παιδείας καί ή κυρία Ραμπονώ παρακαλοῦν τόν κ. καί τήν κ. Λουαζέλ νά τιμήσουν τήν έσπερίδα των τής 11 Ίουνίου...» Άντί νά χαρῆ, ὅπως ἤλπιζε ό σύζυγός της, ή κ. Λουαζέλ, έπέταξε μέ πεῖσμα τήν πρόσκλησιν μέ αὐτά τά λόγια :

—Τί νά τήν κάμω ;

—Μάρθα μου, ένόμιζα πῶς θά σοῦ προξενοῦσε εὐχαρίστησι. Ήτον μιά εὐκαιρία γιά νά διασκεδάσης. Θά είναι πολύ ώραία ! Όλος ό έπίσημος κόσμος θά είναι έκεῖ. Είδα καί έπαθα γιά νά καταφέρω νά μᾶς προσκαλέσουν !

Τόν έκύτταξε μέ θυμό καί τοῦ είπε :

— Καί τί θά φορέσω γιά νά πάω σ' αὐτό τό χορό ;

— Τό φόρεμα ποῦ φοράς, ὅταν πᾶμε στό θέατρο. Μοῦ φαίνεται κατάλληλο...

Δέν έξηκολούθησεν ὅμως, διότι είδε δύο μεγάλα δάκρυα στά μάτια τῆς γυναίκας του.

— Τί ἔχεις ; Τί ἔχεις ; Γιατί κλαῖς !

Ή Μάρθα άπήντησε μέ ἤρεμη φωνή, ένῶ έσκούπιζε τά δάκρυά της.

— Τί ἔχω ; Νά, δέν ἔχω φόρεμα χοροῦ νά πάω στοῦ ὑπουργοῦ

— Πόσο κοστίζει ένα φόρεμα ; ρώτησε.

Ή Μάρθα σκέφθηκε λίγη ὥρα καί άπήντησε δειλά :

— Δέν ξέρω άκριβῶς, άλλά ὑποθέτω πώς φθάνουν τετρακόσια φράγκα. Ό Λουαζέλ ὡχριάσε, γιατί είχε φυλάξει αὐτό τό ποσόν γιά ένα κυνηγετικό ὅπλο, ποῦ ἤταν άνέκαθεν ή μεγαλύτερη φιλοδοξία του.

— Καλά, είπε. Θά σοῦ δώσω τετρακόσια φράγκα γιά νά κάμῃς μία ὡραία ντουαλέτα.

Έπλησίαζε ή ήμέρα τοῦ χοροῦ καί ή κυρία Λουαζέλ έφαίνετο πολύ άνήσυχη. Έν τούτοις τό φόρεμα ἤτο πολύ ὡραῖο. Ό άνδρας της τής είπε ένα βράδυ :

— Τί ἔχεις ; Κάτι μοῦ κρύβεις.

— Νά σοῦ εἰπῶ.. Δέν ἔχω οὔτε ένα κόσμημα νά φορέσω γι' αὐτό τό χορό. Θά είνε τόσο φτωχικό τό φόρεμά μου... Σέ βεβαιῶ ὅτι προτιμῶ νά μήν πάω..

Έκεῖνος είπε : Νά βάλῃς λουλούδια φυσικά. Μέ δέκα φράγκα θά σοῦ πάρω τρία ὡραῖα τριαντάφυλλα....

—Όχι... Είναι ἐξευτελιστικό γιά μιά γυναῖκα νά μή ἔχῃ ένα κόσμημα στό χορό..

Τότε ό Λουαζέλ εὑρῆκε μιά λύσι: Ή κυρία Φορεστιέ, ἔχει πολλά κοσμήματα. Ζήτησέ της νά σοῦ δανείσῃ ένα γιά τό βράδυ τοῦ χοροῦ.

—Άλήθεια ! Δέν τό είχα σκεφθῆ...

Τήν έπομένην ἔτρεξε είς τής φίλη της καί τῆς διηγήθη τήν στενοχώρια της. Ή κυρία Φορεστιέ, έπῆγε στή ντουλάπα της καί έπῆρε ένα μεγάλο κιβώτιο, τό ὁποῖο άνοιξε μέ ένα χρυσό κλειδάκι.

— Διάλεξε, τῆς είπε.

Ή Μάρθα είδε έκεῖ μέσα βραχιόλια, δαχτυλίδια, καρφίτσες καί διάφορα στολίδια. Δέν ἤξευρε τί νά διαλέξῃ. Άνεκάλυψε είς τό βάθος ἕνα θαυμάσιο κολλιέ άπό διαμάντια ποῦ λαμποκοποῦσε έπάνω στό κόκκινο βελοῦδο τοῦ κουτιοῦ. Ή καρδιά της ἄρχισε νά χτυπᾷ. Τά χέρια της ἔτρεμαν άπό έπιθυμία. Έφόρεσε τό κολλιέ καί είπε δειλά δειλά :

— Μπορεῖς νά μοῦ δανείσῃς αὐτό τό κολλιέ γιά ένα βράδυ ;

— Εὐχαρίστως.

Έφίλησε τή φίλη της, γεμάτη χαρά, καί έξηφανίσθη μέ τόν θησαυρό της.

Έφθασε ή ήμέρα τῆς έορτῆς. Ή κυρια Λουαζέλ ἤτο ή ὡραιοτέρα είς τόν χορό. Όλοι οί άνδρες τήν έκύτταζαν καί ζητοῦσαν νά χορέψουν μαζῆ της. Ἤτο τρελλή άπό χαρά γιά τήν έπιτυχία της. Έχόρευε μέ μέθη, εὐτυχής γιά τό θρίαμβο τῆς ὁμορφιᾶς της. Ήταν τόσο σπάνια ή άπόλαυσις αὐτή γιά τήν διψασμένη καρδιά της.

Έφυγε στίς πέντε τό πρωΐ. Ό άνδρας της τῆς ἔριξε στούς ὤμους τό πτωχικό της έπανωφόρι ποῦ ἔκανε άντίθεσι μέ τή κομψή τουαλέτα της. Όταν εὑρέθηκαν στό δρόμο δέν ύπῆρχε ἀμάξι. Ήτον μιά ψυχρή χειμωνιάτικη βραδειά καί ἔτρεμαν καί οί δύο άπό τό κρῦο. Έπί τέλους εὑρῆκαν ένα κουπέ, ποῦ τούς ὡδήγησε βραδέως εἰς τό σπίτι των. Ἄρχισε νά χιονίζεται, μελαγχολική γιατί είχε τελειώσει ή ὡραία αὐτή βραδειά, ὅταν ἔριξε ξαφνικά μιά φωνή τρόμου. Λέν είχε πειά τό κολλιέ στό λαιμό της :

— Τί ἔχεις ; ρώτησε ό ἄνδρας της, τρομαγμένος.

— Ἔχω.... ἔχω.. νά ἔχασα τό κολλιέ ποῦ μοῦ ἐδάνεισε ή κυρία Φορεσκιέ.

— Τί λές ; Δέν είνε δυνατόν ! Είσαι βεβαία ὅτι τό φοροῦσες τήν ὥρα ποῦ ἐφεύγαμε ;

— Ναί.

— Μά ἄν σοῦ είχε πέσει στό δρόμο θά τό καταλάβαινες ! Μήν ἔπεσε μέσα στό ἀμάξι ;

— Ἴσως. Ξέρεις τόν ἀριθμό του ;

— Όχι .. Δέν ἐκύτταξα.

Ό Λουαζέλ ντύθηκε καί ἐπῆγε είς άναζήτησιν τοῦ κοσμήματος. Ἐπῆγε τήν άστυνομία, είς ταῖς έφημερίδες.. Ἐπέστρεψε τό βράδυ, ώχρός καί ἀξιολύπητος. Δέν είχε κάμει τίποτε. Πέρασε μια ἑβδομάδα.

Ό Λουαζέλ, γερασμένος κατά πέντε χρόνια ἐδήλωσε :

—Πρέπει νά άντικαταστήσωμεν τό κολλιέ.

Ἐπῆραν τό κουτί καί ἐπῆγαν σ' ένα κατάστημα. Εὗρῆκαν ένα κολλιέ άπό διαμάντια, ποῦ τούς φάνηκε άπαράλλακτο μέ τό ἄλλο. Ἐκόστιζε σαράντα χιλιάδες φράγκα. Τούς τό ἄφησαν τριανταεπτά ! Πιρεκάλεσαν τόν ἀδαμαντοπώλη νά τούς τό φυλάξῃ τρεῖς ἡμέρες. Ό Λουαζέλ είχε δεκαοχτώ χιλιάδες κληρονομιά άπό τόν πατέρα του. Θά τῆς ἔδινε καί θά ἐδανείζετο τό ὑπόλοιπο. Ἔσι θά ἀγόρασεν τό κόσμημα. Ἐζήτησε χίλια φράγκα άπό τόν ένα, πεντακόσια άπ' τόν άλλο, ὑπέγραψε γραμμάτια γιά νά συμπληρωθῆ τό ποσόν. Κατέφυγε καί είς τοκογλύφους άκόμα γιά νά τά καταφέρῃ. Δέν ἤξευρε ἄν θά τοῦ ἦταν δυνατό ν' ἀνταποκριθῆ σέ τόσες ὑποχρεώσεις, ἀλλά τί νά γίνῃ; Παρά τάς στερήσεις καί τά βάσανα ποῦ θά ὑπέφερε ἐξ αἰτίας αὐτῆς τῆς ὑποθέσεως, ἐπῆγε τέλος καί ἀγόρασε τό κολλιέ. Όταν ή κυρία Λουαζέλ τό ἐπέστρεψε σή φίλη της, ἐκείνη τῆς είπε μέ παράπονο:

— Ἄργησες πολύ νά τό φέρῃς καί τό χρειαζόπουν.

Δέν ἄνοιξε τό κουτί εὐτυχῶς. Ἄν ἔβλεπε καμμιά διαφορά τί θά ἔλεγε ; Θά τήν περνοῦσε γιά κλέφτρα !

Ή κυρία Λουαζέλ ἐγνώρισε είς τό ἔξῆς τήν φρικτή ζωή τῶν φτωχῶν. Ἐδέχθη ὅμως τό πλῆγμα μέ ἡρωϊσμό. Ἔπρεπε νά πληρωθῆ τό χρέος. Ἐδιώξαν τήν ὑπηρέτρια καί ἔπιασαν ἄλλο σπίτι μικρότερο. Ἀναγκάσθηκε νά ἀναλάβῃ ὅλες τῆς χονδρές δουλειές τοῦ σπιτιοῦ. Ό Λουαζέλ εἰργάζετο τή νύχτα καί ἔμενε ὡς τό πρωΐ σκυμμένος στούς λογαριασμούς του. Αὐτή ἡ ζωή διήρκεσε δέκα χρόνια. Άλλά ή κυρία Λουαζέλ φαινόταν πειάγρηά.

Μία Κυριακή είς τό πάρκο τῶν Ἡλυσίων Πεδίων ή κ. Λουαζέλ συνήντησε μιά κυρία ποῦ κρατοῦσε άπό τό χέρι ένα ὡραῖο παιδάκι. Ἦταν ή κ. Φορεστιέ, πάντα ὡραία, νέα καί κομψή.

Ή κυρία Λουαζέλ ἐννοιωσε μιά μεγάλη συγκίνησι. Ἔπρεπε νά τῆς μιλήσῃ ; Γιατί ὄχι ; Τώρα ποῦ είχε πληρώσει, μποροῦσε νά τά εἰπῇ ὅλα. Ἐπλησίασε.

—Καλημέρα, Ἰωάννα.

Ή ἄλλη δέν τήν ἀνεγνώρισε, ἐψυθίρισε.

—Κυρία..... Θά κάνετε λάθος.

—Όχι εἶμαι ή Μάρθα Λουαζέλ.

Ή φίλη της συνεκινήθη.

—Ὦ ! Μάρθα ! Δέν σέ γνώρισα. Ἄλλαξες τόσο πολύ !

—Ναί... Ή ζωή μου ἦτον πραγματικό μαρτύριο... ἔζησα στή φτωχεια καί στή δυστυχία... Καί ὅλα αὐτά ἐξ αἰτίας σου...

— Ἐξ αἰτίας μου ; Γιατί ;

— Θυμᾶσαι ἐκεῖνο τό κολλιέ ποῦ μοῦ ἐδάνεισες γιά τόν χορό τοῦ ὑπουργείου ;

— Ναί...

— Λοιπόν, τό ἔχασα.

— Πῶς ! Ἀφοῦ μοῦ τό ἐπέστρεψες !

—Σοῦ ἀγόρασα ένα ἄλλο ὅμοιο μέ τό δικό σου.. Καί βασανιζόμαστε δέκα χρόνια γιά νά ξεχρεωθοῦμε... Ή κυρία Φορεστιέ τήν ἄκουγε μέ μεγάλη προσοχή.

— Λές πῶς ἀγόρασες ένα κολλιέ άπό διαμάντια ; τή ρώτησε τέλος.

— Ναι... Δέν τό κατάλαβες εὐτυχῶς. Ἦταν ἀπαράλλαχτο.

Καί ἐμειδίασε μέ ὑπερηφάνεια. Ή κυρία Φορεσκιέ κατακίτρινη τῆς ἔπιῆρε τά δύο χέρια στά δικά της καί τῆς είπε κλαίοντας :

— Καϋμένη Μάρθα ! Τό δικό μου τό κολλιέ ἦτον ψεύτικο ! Δέν ἐκόστιζε παρασπάνω άπό πενηκόσια φράγκα ! Τί πῆγες κι' ἔκανες ; διατί δέν μέ ρωτοῦσες ; Κι' ἐγώ ποῦ τό πούλησα γιά ψεύτικο !....

ΓΚΥ ΝΤΕ ΜΩΠΑΣΑΝ